



Aikuiskoulutusseminaari

Syyskuu 2018

6.9.2018

1

Syyskuu 2018

Työikäisen väestön koulutuspohja



- Peruskoulu 13%
 - Toinen aste 45%
 - Korkea-aste 42%
-
- 20-24 vuotiaista jopa neljännes keskeyttää ammatilliset opintonsa
 - Opiskelijat valmistuvat moniin maihin verrattuna keskimääräistä vanhempina



Työikäinen väestön työllisyys



- Tilastotiedon mukaan vain 40% työikäisestä väestöstä on töissä
- Lähes 36% ammasteista muuttuu tai katoaa teknologian vaikutuksesta 10-20 vuoden sisällä
- Osaamista vaativat työpaikat lisääntyvät
- Perusasteen varassa olevien työllisyysaste on noin 43%
- Ylemmän korkeakoulun suorittaneiden työllisyysaste on 86%
- Alemman kk-asteen 81,5 ja keskiasteen 68%



Kohtaanto-ongelma

- Kesällä 2018 työttömiä työnhakijoita 270 000 ja avoimia työpaikkoja noin 46 000
- Korkea työttömyys ja kohtaanto-ongelma haittaavat kilpailukykyä
- 600 000 työikäisellä on vakavia puutteita luku-, lasku- tai digitaidoissa
- Työttömyyden välittömät kustannukset ovat noin 6 miljardia euroa
- Henkilöt, jotka hyötyisivät koulutuksesta eniten, saavat sitä vähiten



Pajaosuuden ohjelma – osa 1 (10 min.)



1. IDEAT LIIKKEELLE:

Sokrates käveli yhdessä oppilaidensa kanssa opettaessaan ja **Einsteinin** kerrotaan kurvailleen pyörällä ympäri yliopiston puistikkoa.

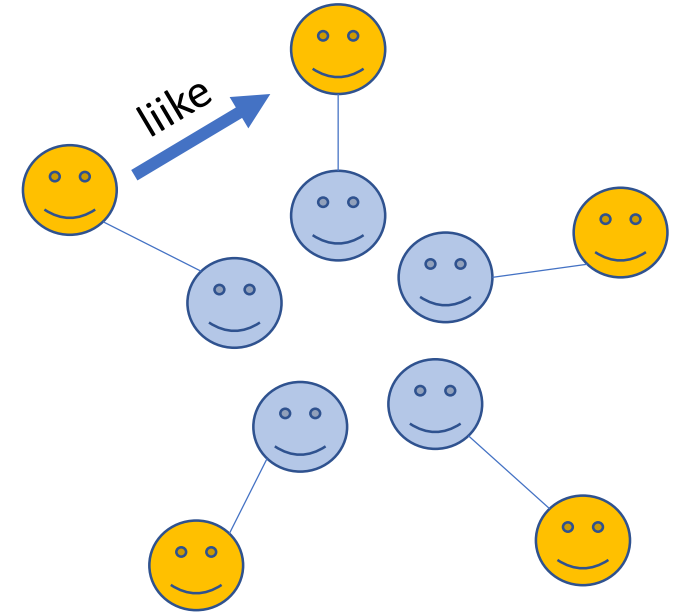


Pajaosuuden ohjelma – osa 1 (10 min.)



IDEAT LIIKKEELLE:

- Jakaudutaan 4 ryhmään: 2 x 10 henkilöä ja 2 x 12 henkilöä
 - 4 rinkiä: sisäympyrään puolet ja ulkokehälle puolet
- Keskustelua - 4 tarinaa
 - Muistele omia kokemuksiasi aikuiskouluttajana:
 - Missä me organisaatioina olemme parhaimmillamme?
 - Missä on onnistuttu ja mikä kaikesta huolimatta toimii?
 - Mikä askarruttaa nykytilassa?



Pajaosuuden ohjelma – osa 2 (30 min.)



3 merkityksellistä tulevaisuuteen vaikuttavaa asiaa kultakin sektorilta:

- Mikä on vialla? Mikä ei toimi? Miten ongelmat korjataan? Löytyykö kenties parhaista käytännöistä ratkaisu?
- Kirjaa 3 keskeisintä muutostekijää - mihin pitää puuttua. Kukin omalle lehdelle.
- Lisää samalle paperille myös ratkaisuehdotus/ ehdotukset kuhunkin muutostekijään.
- Laadi twiitti: lyhyt kiteytetty twiitti kussakin ryhmässä. Mitä terveisiä tuleville päättäjille vaalien alla? #aikuiskoulutus @oajry . Twiitti lähtee liikkeelle purun yhteydessä.

Ratkaisuja etsivät ryhmät

1. Korkeakoulu jatkuvan oppimisen väylänä, *erityisasiantuntija Hannele Louhelainen, OAJ*
2. Lukio kohtaa aikuisen, *erityisasiantuntija Olavi Arra, OAJ*
3. Työelämä ja ammatillinen koulutus työikäisen osaamisen kehittäjinä, *erityisasiantuntija Lauri Kurvonen, OAJ*
4. Vapaa sivistystyö laaja-alaisena sivistäjänä, *erityisasiantuntija Tuovi Manninen, OAJ*



Pajaosuuden ohjelma – osa 3 (45 min.)



Aikuisväestön eliksiiriä koulutuksella

- Jokaisesta ryhmästä yksi jäsen kertoo muutostekijät ja ratkaisuehdotukset. Aikaa n. 10 min. per ryhmä.
- Laita ryhmän twiitti maailmalle! #aikuiskoulutus #jatkuvaoppiminen @oajry
- Loppukeskustelua yhdessä:
 - Palauterinki – kerro omat ajatukset ja tunteet. Tärkein oivallus/ ajatus.

Ryhmien töitä hyödynnetään eduskuntavaaleihin vaikuttamisessa. Jatkuva oppiminen (elinikäinen oppiminen): asiantuntijuuden ja perustaitojen kehittäminen mahdolliseksi elämän eri tilanteissa.



Jatkuva oppiminen kaipaa panostuksia

Osaajapulan taittaminen, työllisyyden parantaminen ja jatkuvan oppimisen edistäminen ovat mittavia tavoitteita.

- Aikuisten jatkuvan oppimisen edistäminen edellyttää korkeakouluilta uusia toimia ja henkilöstöä.
- Korkeakoululakia esitetään muutettavaksi niin, että korkeakoulujen rooli aikuisten osaamisen kehittämisessä korostuu.
 - Tilauskoulutus laajenee, tutkinnon osien suorittaminen mahdolliseksi, erillisvalinnat joustavimmiksi ja vieraskielisten ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteelliset suoritusajat 60-120 op mittaiseksi
- OAJ:n mielestä rahoitusta lisätehtävän hoitamiseen ei voida ottaa korkeakoulujen perusrahoituksesta. Jatkuvan oppimisen rahoitus on tultava nykyisen rahoituskehyksen ulkopuolelta.



Taitotakuu auttamaan ylös osaamiskuopasta



- Suomessa on yli 600 000 työikäistä, joiden osaaminen on pelkän peruskoulun varassa.
- Perusasteen varassa olevien työllisyysaste on 43%. Toisen asteen koulutus puolittaa työttömyysriskin.
- Moni aikuinen tarvitsee tutkinnon lisäksi koulutusta myös perustaitojen, kuten luku- ja kirjoitustaidon sekä digitaalisen ongelmanratkaisutaidon vahvistamiseen.
- OAJ:n mielestä tulisi ryhtyä aktiivisiin toimiin osaamiskuopassa olevien aikuisten tavoittamiseksi ja koulutuskokonaisuuksien räätälöimiseksi niin, että joustavia koulutusmahdollisuuksia on tarjolla myös työssäkäyville ja työttömyysriskissä oleville aikuisille. Tähän on osoitettava riittävät resurssit.



Korkeakouluvissiossa paljon hyvää – päättäjien sitouduttava linjauksiin

- Vision tavoitteena on, että
 - vähintään puolet nuorista aikuisista suorittaa korkeakoulututkinnon
 - asiantuntijuuden kehittäminen on mahdollista elämän eri tilanteissa,
 - korkeakoulut keskittävät osaamistaan ja rakentavat vahvat globaalit verkostot.
- Myös tutkimus- ja kehittämistoimintaan halutaan satsata yhteiskunnassa nykyistä huomattavasti enemmän niin, että julkinen ja yksityinen panostus olisi neljä prosenttia bruttokansantuotteesta – tällä hetkellä luku on vain 2,9 prosenttia.
- Henkilöstön hyvinvointi ja opiskelijalähtöisyys ovat tärkeitä pointteja uudessa korkeakouluvissiossa.
- OAJ:n mielestä visio on oikean suuntainen ja toivoo, että siihen panostetaan myös käytännön tasolla. Päättäjien on sitouduttava vision linjauksiin yli hallituskausien, ja tämän pitää näkyä korkeakoulutuksen ennustettavana rahoituksena.



Korkeakoulujen rahoitus ennakoitavaksi ja opiskelijamääriä nostettava



- Korkeakoulujen rahoitusmallin korjaaminen on yksi keskeisiä toimia, joilla voitaisiin vahvistaa opetuksen ja tutkimuksen laatua.
- Tutkimus- ja innovaatorahoituksen sekä perusrahoituksen on oltava ennakoitavaa. Rahoitusta yritystuista tulisi siirtää TKI-toimintaan.
- Suomalaisen osaamistason nostamiseen tarvitaan korkeakouluihin enemmän aloituspaikkoja uusille opiskelijoille.
- Lisäksi korkeakoulujen on palveltava kasvavassa määrin aikuisväestöä osaamisen kehittämisessä. Korkeakoulut tarvitsevat rahoitusta esimerkiksi erikoistumiskoulutusten järjestämiseen.
- Korkeakouluja ja tutkintojärjestelmää kehittäessä on huomioitava yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen erilaiset osaamiset ja vahvuudet.





Facebook /oajry
Twitter @oajry
Instagram @oajry
YouTube /oajvideot
Periscope /oajry
LinkedIn/oajry

Lue tuoreimmat uutiset
ja tilaa uutiskirje
www.oaj.fi

Muista myös
www.opettaja.fi

Somessa
olemme

oajry

